

ขอแตกต่าง ระบบบัญชีเดิม และ ระบบบัญชีใหม่ที่ว่าไว้

ระบบบัญชีใหม่ที่ร่างขึ้นมา เป็นแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับหน่วยงานที่ประกอบธุรกิจ ซึ่งสามารถแสดงถึงผลงานในการดำเนินงานได้ในรูปแบบของการรายงานการเงินในแบบต่าง ๆ ซึ่งระบบบัญชีใหม่นี้แตกต่างจากระบบบัญชีเดิมซึ่งเป็นระบบบัญชีของส่วนราชการ ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

การจัดองค์การ ระบบบัญชีใหม่มีการวางผังการจัดองค์การใหม่ โดยคำนึงถึงหน้าที่งานต่าง ๆ จัดหมวดหมู่ของงานแบ่งเป็นแผนกต่าง ๆ และจัดรวมเป็นฝ่าย กำหนดหน่วยงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละฝ่าย การรวมหมวดหมู่ใหม่นี้คำนึงถึงลักษณะของงาน จัดรวมหมวดหมู่เข้าด้วยกัน และมีการวางสายงานเพื่อการติดต่อในหน่วยงานภายในใ้รวดเร็วและคล่องตัว

โดยเฉพาะการแบ่งหน่วยงานของฝ่ายธุรการเดิมออกเป็น 2 ฝ่ายใหม่ คือฝ่ายธุรการ และฝ่ายการเงินและบัญชี ก็เพื่อแบ่งงานแต่ละฝ่ายแยกจากกัน จัดให้มีเจ้าหน้าที่-พนักงานปฏิบัติงานเฉพาะในฝ่ายของตน

การแบ่งส่วนงานของแผนกการเงิน และแผนกการบัญชี ระบบบัญชีใหม่แบ่งงานด้านการเงินและการบัญชีต่างหากจากกัน เพื่อประโยชน์ในการควบคุมภายใน ป้องกันการรั่วไหล และการทุจริต

มีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบที่แน่นอนแก่พนักงานทุกคน โดยคำนึงถึงปริมาณงานในปัจจุบัน และจำนวนพนักงานที่จำเป็นต้องมี

การดำเนินงาน ระบบบัญชีเดิมมีการปฏิบัติงานตามงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ การจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงยอดเงินงบประมาณซึ่งจะจ่ายเกินงบประมาณไม่ได้ ทำให้ขาดความคล่องตัวในการดำเนินงาน และประสิทธิภาพของงานย่อมลดลง

ในระบบบัญชีใหม่นี้คำนึงถึงรายจ่ายที่มีการควบคุมการใช้จ่ายให้เป็นไปตามกฎและระเบียบที่วางไว้ และไม่มีการจำกัดจำนวนเงินสำหรับค่าใช้จ่ายบางอย่าง เช่น ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับหน่วยดับเพลิงซึ่งต้องมีการใ้เงินจ่ายค่าเค็มและอุปกรณ์ดับเพลิงบางชนิดที่ ต้องมีการเบิก ช่อม เป็นประจำ ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของเครื่องบิน และผู้โดยสารทุกคน กฎเกณฑ์ใหม่ที่วางไว้คำนึงถึงความคล่องตัวในการดำเนินงาน เพื่อให้ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การควบคุมรายได้อะลุกัน การควบคุมรายได้อะลุกันนั้นมีความสำคัญมาก เพราะกิจการจะดำเนินงานต่อไปไม่ไ้ไ้ถ้าไม่มีรายได้อะลุกัน

ระบบบัญชีใหม่นี้ คำนึงถึงหลักการจัดเก็บรายได้อะลุกันเป็นของท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ โดยวิธีการตั้งลูกหนี้จากรายได้อะลุกันที่ยังจัดเก็บไม่ได้ มีการทำบัญชีลูกหนี้รายตัว และล้างยอดลูกหนี้ออกเมื่อไ้รับเงิน ทำให้สามารถทราบว่าลูกหนี้รายไหนยังค้างชำระอยู่ จะไ้จัดการทวงถามต่อไป

นอกจากนี้ยังคำนึงถึงรายได้อะลุกันจากค่าธรรมเนียมสนามบิน ซึ่งแต่เดิมท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่จัดทำรายงานการขึ้นลงของเครื่องบินของแต่ละบริษัทส่งกองคลังกรมการบินพาณิชย์ ซึ่งทางกรมการบินพาณิชย์ดำเนินการจัดเก็บเงินค่าธรรมเนียมสนามบินจากสำนักงานใหญ่ของบริษัทการบินเหล่านั้น และถือเงินที่ไ้รับจากรวมค่าธรรมเนียมนี้เป็นรายได้อะลุกันของกรมการบินพาณิชย์ ระบบบัญชีใหม่จะถือว่าค่าธรรมเนียมสนามบินที่ไ้เก็บจากการขึ้นลงของเครื่องบินของแต่ละบริษัทที่มาทำการขึ้น-ลง ณ สนามบินนานาชาติเชียงใหม่ เป็นรายได้อะลุกันของสนามบินนานาชาติเชียงใหม่ เพราะเป็นค่าธรรมเนียมที่ไ้เก็บเนื่องมาจากการทำงานของเจ้าหน้าที่ท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ นั่นคือคำนึงถึงแหล่งที่ผลิตของรายได้อะลุกัน เพราะทำให้ทราบไ้ว่าจากรายการดำเนินงานเฉพาะท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ ก่อให้เกิดรายได้อะลุกันที่แท้จริงเป็นจำนวนเงินเท่าใด

นอกจากนี้ระบบบัญชีใหม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการคำนวณหนี้ที่สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้ที่ค้างชำระนาน

การควบคุมเงินสรับและเงินสจ่าย ระบบบัญชีใหม่แยกหน้าที่คานการ เงิน และการบัญชีออกจากกันอย่างเด็ดขาด มีการกำหนดหน้าที่ที่แน่นอนสำหรับพนักงานการเงิน แยกงานรับเงิน และจ่ายเงินต่างหากจากกัน พนักงานรับเงินทำหน้าที่เฉพาะ คานการรับเงินและปฏิบัติตามหน้าที่ที่ใดกำหนดไว้ให้เวณเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อการควบคุม มิให้เกิดการรัยถยออกเงินสค

นอกจากนี้ยังกำหนดแบบฟอร์ม จำนวนชุดของแบบฟอร์มที่จะส่งไปให้หน่วย งานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการสอบยันกันว่าได้รับเงินหรือจ่ายเงินอย่างถูกต้อง

นอกจากการควบคุมเงินสค มีการควบคุมดูแลเกี่ยวกับเงินฝากธนาคาร การเบิก - จ่ายเช็ค มีทะเบียนคุมต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานของพนักงาน รับและจ่ายเงินมิให้ทุจริตต่อหน้าที่

นอกจากนี้มีการตรวจนับเงินสคโดยไม่ไหวตัว ตรวจทะเบียนคุมเช็คจ่าย และเช็คที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเช่นส่งจ่ายแล้ว แต่ยังไม่จ่ายเงินให้ผู้รับเงิน และ พิจารณาว่าผู้รับเงินมารับเช็คในเวลาอันสมควรหรือไม่ เพื่อกันการทุจริตของพนักงาน

การควบคุมเงินเค็อนและคแรง ระบบบัญชีใหม่นี้ มีการกำหนดหน้าที่แก่ เจ้าหน้าทและพนักงานทุกคนต้องลงเวลามาทำงานและเวลากลับ กำหนดตัวเจ้าหน้าที่ ควบคุมการลงเวลา ทั้งนี้เพื่อการควบคุมคานการทำงานของเจ้าหน้าที่พนักงานต่าง ๆ ให้มาปฏิบัติงานเต็มเวลาทำงานที่กำหนดไว้ เป็นการกำหนดเพื่อให้เกิดความยุติธรรม แก่เจ้าหน้าที่และพนักงานทุกคน เมื่อเจ้าหน้าที่พนักงานผู้ใดมาทำงานสายเกินระเบียบ ที่กำหนด ก็ให้มีการพิจารณาลงโทษตามระเบียบที่วางไว้ มีระเบียบกำหนดจำนวน วันลาและสิทธิต่าง ๆ ที่เจ้าหน้าที่และพนักงานทุกคนจะได้รับ

การควบคุมเวลาทำงานนี้ ก็เพื่อนำมาคิดค่านวนเงินเค็อนและคแรงตาม ที่ปฏิบัติงานจริง ถ้ามีการทำผิดระเบียบก็ต้องมีการลงโทษด้วยการหักเงินเค็อนหรือ คแรง วิธีการเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งในการวางกรอบให้เจ้าหน้าที่พนักงานปฏิบัติงาน เต็มหน้าทและความสามารถของตน เพื่อประสิทธิภาพในการค่านงานกิจการทำ อากาศยานแห่งนี้

นอกจากนี้ มีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการคำนวณ และวิธีการจ่ายเงิน เดือนและค่าแรง เพื่อให้เจ้าหน้าที่พนักงานทุกคนได้รับ เงิน เดือนหรือค่าแรงอย่าง ถูกต้อง และมีการควบคุมมิให้มีการทุจริตเกี่ยวกับ เงิน เดือนและค่าแรงนี้

ระบบบัญชีใหม่มีการกำหนดหน้าที่สำหรับหัวหน้าหน่วยงานใหญ่ดูแลการทำ งานของลูกน้องทุกคน ในขณะที่เดียวกันมีการประเมินผลงาน และตอบแทนในรูปของ การเสนอขึ้นเงิน เดือนแก่ลูกน้องทุกคนตามที่เห็นสมควร และตามระเบียบที่วางไว้ เป็นการให้กำลังใจและตอบแทนผลงานของเจ้าหน้าที่เหล่านั้น

แต่สำหรับระบบราชการนั้น มีการกำหนดวงเงินและกำหนดจำนวน เจ้า หน้าที่ที่จะได้รับพิจารณาขึ้นเงิน เดือน ซึ่งเจ้าหน้าที่ส่วนมากที่รู้สึกว่าไม่ได้รับการ พิจารณาเพิ่มเงิน เดือนขึ้นยอมไม่สนใจทำงานอย่างเต็มที่

การจัดซื้อและควบคุมพัสดุคงเหลือ ระบบบัญชีใหม่กำหนดระเบียบวิธี การจัดซื้อ กำหนดแบบฟอร์มต่าง ๆ และจำนวนชุดของแต่ละแบบฟอร์ม เพื่อส่งให้ แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการควบคุมการซื้อ การรับมอบของ และเพื่อการ ควบคุมพัสดุ

ควบคุมการจัดซื้อให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด สามารถขออนุมัติซื้อ พัสดุต่าง ๆ ได้ตามความจำเป็นและตามสมควรสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้มี เครื่องมือ เครื่องใช้ในการดำเนินงาน และโดยเฉพาะการ เบิกวัสดุสำหรับงานด้าน การสื่อสาร เครื่องช่วยการ เคนอากาศ และหน่วยคัมเพลิง คู่มือให้มีการจัดซื้ออย่าง ถูกต้องตามระเบียบ มิให้มีการทุจริต

การรับมอบของ และการควบคุมพัสดุนั้น ใช้เอกสารและแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่กำหนดไว้นั้น เป็นตัวสอยยันว่าได้รับพัสดุ และจ่ายพัสดุอย่างถูกต้อง ตรงกับทะเบียน คุมของแผนกบัญชี

มีการตรวจนับพัสดุคงเหลือ และปรับปรุงยอดในบัญชีและที่ตรวจนับได้

ในระบบบัญชีเก่า นั้น ไม่มีการควบคุมยอดคงเหลือของพัสดุ เพียงแต่กำหนด ให้หัวหน้าแผนกต่าง ๆ ควบคุม และรายงานการใช้พัสดุเหล่านั้นส่งกรมการบินพาณิชย์ และได้รับวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ตามงบประมาณที่กรมการบินพาณิชย์กำหนดให้และได้รับ อนุมัติเท่านั้น

การควบคุมสินทรัพย์ถาวร ระบบบัญชีเกมมีทะเบียนคุมสินทรัพย์ถาวรซึ่ง
ระบุวาแผนกใดมีสินทรัพย์ใดอยู่ในความครอบครองของแผนกตบบาง และหัวหน้า
แผนกนั้น ๆ ต้องรับผิดชอบในสินทรัพย์ที่อยู่ในความครอบครองของตน มีการให้รหัส
กำกับสินทรัพย์ทุกชิ้น ก่อนสิ้นปีงบประมาณอธิบดีกรมการบันพาดิชยจะมีหนังสือแต่งตั้ง
กรรมการตรวจนับสินทรัพย์ และตรวจนับสินทรัพย์ให้ครบตามทะเบียนคุม

สำหรับสินทรัพย์ต่าง ๆ ที่อยู่ในความดูแลของหัวหน้าแผนกต่าง ๆ นั้น ถ้า
สินทรัพย์ชิ้นใดชำรุด หัวหน้าแผนกก็มีหน้าที่จัดการซ่อมแซม ถ้าใช้การไม่ได้ให้ส่งคืน
สินทรัพย์นั้นแก่กรมการบันพาดิชย และขออนุมัติเบิกสินทรัพย์ชิ้นใหม่แทน ซึ่งทางกรม
การบันพาดิชยจะเป็นผู้จัดหาและสงมาให้

ในระบบบัญชีใหม่นี้ กำหนดให้ทะเบียนคุมสินทรัพย์ถาวรทุกชิ้น มีการกำหนด
รหัสกำกับ และติดรหัสนั้นที่สินทรัพย์ทุกชิ้น และมีการตรวจนับเป็นประจำเพื่อกันมิให้
หาย หรือถ้าหายก็ทราบได้ทันที เพื่อกำเนินการสอบสวนเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

กำหนดให้แผนกบัญชีมีบัญชีสำหรับสินทรัพย์ถาวรแต่ละชิ้น เพื่อการคำนวณ
ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ถาวรแต่ละชิ้นนั้น รวบรวมและทำกระดาษทำการแสดง
ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ทุกชนิดทุกเดือน เพื่อนำไปประกอบการทำรายงานการเงิน
ทุกวันสิ้นเดือน การหักค่าเสื่อมราคานั้น เพื่อแสดงถึงการเสื่อมค่าของสินทรัพย์เหล่านั้น
โดยตัดเป็นรายจ่าย ถ้าไม่มีสินทรัพย์เหล่านั้น ก็ต้องมีการจัดหาและจ่ายเงินค่าใช้จ่าย
เพื่อการจัดหาสินทรัพย์เหล่านั้นมาใช้งานในแต่ละเดือนในจำนวนเงินใกล้เคียงกับค่า
เสื่อมราคานั้น ซึ่งเป็นการแสดงถึงความ เป็นจริงว่าสินทรัพย์ทุกชนิดเมื่อใช้งานไปยอม
เสื่อมคาลง อายุการใช้งานย่อมลดลงไป และการแสดงเป็นค่าใช้จ่ายในงบการเงิน
แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการดำเนินงานที่แท้จริง

บัญชี ระบบบัญชีใหม่มีบัญชีที่กำหนดให้บัญชีต่าง ๆ ซึ่งจะให้ออก
 อยางเพียงพอสำหรับการทำรายงานการเงิน มีการกำหนดรหัสบัญชีเพื่อสำหรับ
 รายการบัญชีใหม่ ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

บัญชีต่าง ๆ ในระบบบัญชีใหม่นี้ แบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. สินทรัพย์
2. หนี้สิน
3. บัญชีเดินสะพัดสำนักงานใหญ่ (ส่วนของเราของ)
4. รายได้
5. ค่าใช้จ่าย
6. บัญชีกำไรขาดทุน

สำหรับระบบบัญชีเก่านั้น ไม่มีบัญชีสินทรัพย์ ไม่มีบัญชีส่วนของเราของ
 หรือบัญชีกำไรขาดทุน มีแต่รายได ค่าใช้จ่าย ซึ่งในการทำบัญชีนั้นแสดงรายการการ
 เงินที่เกิดขึ้นซึ่งแสดงถึงค่าใช้จ่ายที่เบิกจ่ายไปตามวงเงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ
 และรายไดที่ได้นั้นได้นั้นเมื่อใดจึงจะถือเป็นรายไดและเป็นรายไดแผนดิน

วิธีการบัญชี ทั้งระบบบัญชีส่วนราชการ และระบบบัญชีใหม่ซึ่งเป็นระบบ
 บัญชีสำหรับรัฐวิสาหกิจนี้ ทางลงบัญชีด้วยระบบบัญชีคู่ แต่แตกต่างที่ระบบบัญชีเดิมลง
 บัญชี เกณฑ์เงินสด (CASH BASIS) คือเมื่อได้รับเงินจึงจะถือว่ามียายไดที่เกิดขึ้น ซึ่ง
 ถือเป็นรายไดแผนดิน ไม่มีการคำนึงถึงแหล่งที่เกิดของรายได ในด้านการใช้จ่าย
 ตามงบประมาณนั้น เมื่อมีการจ่ายเงินถือว่าเป็นการจ่ายเงินค่าใช้จ่าย และจ่ายเงิน
 ใดเฉพาะที่ได้นั้นงบประมาณเพื่อการซื้อหรือจ่ายตามที่ได้รับอนุมัติ แม้แต่การซื้อ
 สินทรัพย์ถาวร เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ก็ถือว่าเป็นการจ่ายนั้นเป็นรายจ่ายตามงบประมาณ
 แต่ในระบบบัญชีใหม่นี้ กำหนดให้ใช้ เกณฑ์สิทธิ (ACCRUAL BASIS) เพื่อ
 ให้แสดงถึงความสามารถในการจัดเก็บรายได และแสดงถึงรายไดที่เกิดขึ้นแท้จริง
 ทว่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่

ในด้านการจ่ายเงิน มีกำหนดหลักเกณฑ์ว่าเป็นการจ่ายค่าใช้จ่าย หรือ
 เป็นการจ่ายเพื่อซื้อสินทรัพย์ถาวร และการลงบัญชีจะลงรายการค่าใช้จ่ายต่อเมื่อ

เป็นการจ่ายเงินเป็นค่าใช้จ่าย แต่ถาเป็นการจ่ายเงินเพื่อซื้อสินทรัพย์ถาวร จะลงบัญชีโดย เดบิต สินทรัพย์ถาวร มีโชเดบิต ค่าใช้จ่าย

การรายงาน ระบบบัญชีเก่า แสดงรายการบัญชีเฉพาะการจ่ายเงินรายจ่ายตามงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ และแสดงถึงรายไคที่ไครับ เป็นเงินสดเข้าบัญชีรายไคแผนคิน ซึ่งระบบบัญชีนี้มีไคแสดงถึงกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงาน เพราะไม่มีการเปรียบเทียบรายไคหรือค่าใช้จ่าย สิ้นเดือนมีการทำรายงานเพียงแสดงถึงรายการจ่ายเงินรายจ่ายตามงบประมาณเท่านั้น และแสดงถึงเงินสดที่ไครับเป็นรายไคแผนคิน

ระบบบัญชีใหม่ มีการทำรายงานการเงินทุกเดือน มีการทำงบกำไรขาดทุนและงบคุดทุกเดือน โดยเฉพาะงบกำไรขาดทุนจะแสดงถึงตัวเลขรายไคที่เกิดขึ้น ฃทาอากาศยานนาวาติเชียงใหม่ และแสดงถึงรายไคและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานในเคื่อนนั้น แมวาจะยังมีไครับหรือจ่ายจริงในเคื่อนนั้น นำมาเปรียบเทียบให้เห็นถึงกำไรหรือขาดทุนเนื่องมาจากการดำเนินงาน ซึ่งตัวเลขเหล่านี้เป็นตัวเลขที่ฝ่ายบริหารให้ความสนใจในแง่การจัดการเพื่อเพิ่มรายไค หรือการควบคุมค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย